

בג"צ 7082/15

העליונכבית המשפט העליון כשכתו כבית המשפט הגבוה לצדק

1. בעניין: רזק, ת"ז

2. רזק, ת"ז

3. רזק,

4. רזק, ת"ז

5. רזק, ת"ז

6. המוקד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר לוטה זלצברגר

ע"י כ"כ עו"ד אנדרה רוזנטל

מספר רישיון 11864

מרח' צלאח א-דין 15, ת"ד 19405, ירושלים 91194

טלפון 6250458, פקסימיליה 6221148

העותרים

נגד

מפקד כוחות צה"ל בגדה המערבית

ע"י פרקליטות המדינה – משרד המשפטים

המשיב

עתירה למתן צו על תנאי וצו כיניים

בית המשפט הנכבד מחבקש להורות למשיב לבוא וליתן טעם מדוע לא יימסרו לעותרים מבעוד מועד תכניות מפורטות כדבר הריסת יחידת הדיור בה התגורר כרים רזק בקומה האמצעית כבניין בן שלוש קומות כשכם, עוד בטרם תכוצע ההריסה; כמו כן, מדוע לא תינתן אורכה כדי לאפשר בדיקה מטעמם של תכנית ההריסה של מהנדס המשיב.

ואלה נימוקי העתירה:

1. א. עותרת מספר 1, רזק, בת 73, גרה בקומת קרקע כבניין בן שלוש קומות כשכם. ככוונת המשיב להרוס את הדירה שבקומה האמצעית כבניין זה. עותרת מספר 1 גרה בקומה שמתחת לדירת המפגע. ועמה מתגוררות שתי נשים נוספות, קרובות משפחה. שה"כ 3 נפשות. תצהיר עותרת מספר 1 רצ"ב ומסומן באות ע' 1.

- ב. עותר מספר 2, רזק, גר עם אשתו ושלושת ילדיו בקומה העליונה בבניין בן שלוש קומות זה, ישירות מעל לקומה האמצעית, אותה בכוונת המשיב להרוס, ואשר בה מצויה דירתו של המפגע. סה"כ 5 נפשות. תצהיר עותר מספר 2 רצ"ב ומסומן באות ע' 2.
- ג. עותר מספר 3, רזק, גר עם אשתו ושלושת ילדיו בבניין בן קומה אחת, הצמוד מהצד הצפוני לבניין בו גרים עותרים 1 ו-2, אשר בו הדירה שבכוונת המשיב להרוס. סה"כ 5 נפשות. תצהיר עותר מספר 3 רצ"ב ומסומן באות ע' 3.
- ד. עותר מספר 4, רזק, גר עם אשתו וארבע ילדיו בקומת קרקע בבניין בן שתי קומות, הצמוד מהצד המזרחי לבניין בו גרים עותרים 1 ו-2, ובו הדירה שבכוונת המשיב להרוס. סה"כ 6 נפשות. תצהיר עותר מספר 4 רצ"ב ומסומן באות ע' 4.
- ה. עותר מספר 5, רזק, גר עם אשתו וארבע ילדיו בדירה בקומה העליונה בבניין בן שתי קומות, הצמוד מהצד המזרחי לבניין בו גרים עותרים 1 ו-2, ובו הדירה שבכוונת המשיב להרוס. סה"כ 6 נפשות. תצהיר עותר מספר 5 רצ"ב ומסומן באות ע' 5.
- ו. עותר מספר 6 הינו ארגון זכויות אדם, אשר שם לו למטרה, בין השאר, לסייע לתושבים פלסטינים שנפלו קורבן להתעמרות או לקיפוח על ידי רשויות המדינה, ובכלל זה להגן על מעמדם וזכויותיהם בפני ערכאות, בין בשמו כעותר ציבורי ובין כמייצג אנשים שזכויותיהם נפגעו.
2. ביום 1.10.2015, נתקבלה "הודעה על כוונה להחרים ולהרוס את המבנה בו מתגורר כרם לוטפי פתחי רזק", על פיה, כרים רזק ביצע פיגוע אשר במהלכו הביא למותם כיריות של בני הזוג הנקין ז"ל. על פי ההודעה, בכוונת המשיב להחרים ולהרוס את "הדירה בקומה האמצעית במבנה בן שלוש קומות בשכם". העתק ההודעה רצ"ב ומסומן באות ע' 6.
3. ביום 17.10.2015 העביר ב"כ העותרים השגה כנגד כוונת המשיב.
- א. העותרים ציינו כי הם חוששים שכתוצאה מביצוע הצו להריסתהדירה שבקומה העליונה בבניין בן שלוש קומות, ייגרמו נזקים לדירותיהם, ששוכנות הן מעל ומתחת לדירת בה התגורר המפגע, והן בניינים הצמודים למבנה עצמו, מצפון וממזרח לו. העותרים ביקשו לקבל לידיהם העתק מתכנית ההריסה, על מנת לאפשר מהנדס מטעמם לבחון אותה ובמקרה הצורך להצביע על דרכים אחרות לבצע את הצו, מבלי לגרום נזק לדירותיהם.
- ב. עוד העלו העותרים בהשגותיהם את החשש כי אם ייגרמו נזקים כאמור, תתנגד המדינה לתשלום פיצויים בטענה של "פעולת מלחמה".
- עותרת מספר 6 פנתה בעבר, במקרים דומים, לשם קבלת פיצויים עקב נזקים שנגרמו כתוצאה מהפעלת תקנה 119. ניסיונותיה לא נשאו כל פרי. בת"א (י-ם) 9326/04 מצרי נ' מדינת ישראל, קיבל בית המשפט את טענת המדינה בדבר חוסר אחריותה לפצות התובעים בגין נזקים שנגרמו לדירתם כתוצאה מהפעלת תקנה 119 לתקנות ההגנה (שעת

חירום), 1945. המדינה טענה כי המדובר ב"פעולת מלחמה" ובית משפט, כאמור, קיבל טענה זו.

לא רק ניסיונותיה של עותרת מספר 6, לקבל פיצויים בגין נזקים שנגרמו כתוצאה מפעולות המשיב, לא צלחו. בע"א 8148/13 שרקת פלסטין ללאסתתמאר אלסיאחי אלמוסאאהמה אלמתדודה ואח' נ' שר הכיטחון ואח' (פורסם באתר בית המשפט העליון), נדחה הערעור, כאשר בית משפט את טענת המדינה, כי הנזקים נגרמו לתובעות כתוצאה מפעילות שאופייה הוא צבאי-ביטחוני מובהק. העותרים חוששים שגם כיום, במקרה שייגרמו נזקים לדירותיהם, תעלה המדינה את אותה הטענה, ועל פי מצב הפסיקה כיום, טענתה זו תתקבל. העתק ההשגה רצ"ב ומסומן באות ע' 7.

4. ביום 19.10.2015 נדחתה ההשגה.

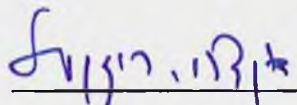
א. כאשר לבקשה לקבלת תכנית ההריסה, נמסר כי מהנדס מטעם המשיב יפקח על ההריסה. עוד נאמר, כי בקשה דומה נדחתה במסגרת בג"ץ 5290/14 קואסמה נ' המפקד הצבאי באיזור יהודה ושומרון. דבר זה אינו מספק את העותרים, וזאת נוכח ניסיון העבר. כאשר לבקשה לקבלת פיצויים במקרה שייגרמו נזקים לדירות הסמוכות – לא נמסר דבר. העתק חשובה זו רצ"ב ומסומן באות ע' 8.

5. העותרים ביקשו ממהנדס פרטי לבדוק את מצב הבניינים – הבניין בן שלוש הקומות בו מצויה הדירה המיועדת להריסה, ושני הבניינים הסמוכים לו. על פי טיוטת חוות דעתו של המהנדס תייסיר ג' בארין, בעקבות הריסת הדירה בקומה האמצעית, צפויים לגרום הנזקים הבאים:

- א. לדירת עותר מספר 2, הגר מעל הדירה המיועדת להריסה, "ייגרם נזק קונסטרוקטיבי כבד והיא [דירת העותר מספר 2, א.ר.] עשויה להתמוטט עקב הריסת העמודים והתקרה" של דירת המפגע.
  - ב. לדירת עותרת מספר 1, הגרה מתחת לדירה המיועדת להריסה, "עלולים להיגרם נזקים קונסטרוקטיביים עד כדי הריסה כתוצאה מפיצוץ ו/או מפילת גושי בטון על התקרה [היא רצפת הדירה האמצעית, א.ר.] שייגרמו להעמסת יתר לא מתוכננת".
  - ג. לדירותיהם של עותרים 3, 4 ו-5 עלולים להיגרם סדקים עמוקים.
  - ד. עוד מוסיף המהנדס כי –
- "4.4 במצב הבניה הקיימת, כאשר כל הדירות, כולל של השכנים, לא ניתן להרוס אלמנט קונסטרוקטיבי מבלי לגרום לנזק כבד בשאר חלקי המבנים."

- לאור חוות דעת זו, טוענים העותרים כי הכרחי, על מנת לשמור על דירותיהם במצבן הנוכחי, לקבל תכנית ההריסה ולאפשר למהנדס מטעמם ליתן את דעתו אודותיה. העתק חוות דעת המהנדס תייסיר ג' בארין רצ"ב ומסומן באות ע' 9.
6. העותרים טוענים, כי לאור דברי בית משפט נכבד זה בפסק הדין בכג"ץ 5839/15 סידר ו-8 אחרים נ' מפקד כוחות צה"ל בגדה המערבית, תשובת המשיב אינה מספקת. כבוד המשנה לנשיאה, כבוד השופט רובינשטיין, קבע כלהלן:
- ח. שלישית, אשר להריסה עצמה: רשמנו לפנינו את הצהרת המשיבים הן באשר לאופי פעולת ההריסה והן באשר להקפדה עליה בליווי מהנדס. אנו מבקשים להטעים נקודה זו, ולבקש כי ייעשה כל מאמץ לעמוד במובטח לגבי ההריסה, על כל רכיביו, בודאי ובמיוחד כשעסקינן בדירות השכנים שאין להם מעורבות בפרשה הקשה, ויש צורך בתשומת לב רבה בנושא זה.
7. לסיכום:
- כוונת המשיב להחרים ולהרוס את הדירה האמצעית בבניין בן שלוש קומות, בשכס, ובכך יגרום קרוב לוודאי, לנזקים כבדים לדירות שמעל ומתחת לדירה המיועדת להריסה. בנוסף לכך, לאור העובדה שלעותרים 3, 4 ו-5, דירות בשני מבנים סמוכים לבניין אשר בו הדירה המיועדת להריסה, גם הם צפויים לספוג נזקים לדירותיהם כתוצאה מהפעלתה של תקנה 119.
- במקרה דנן, 25 נפשות, נשים, גברים וילדים, צפויות להיפגע אם תופעל תקנה 119. כדי למנוע את הנזקים הצפויים, מבקשים העותרים לקבל לידיהם העתק מתכנית ההריסה, כדי שניתן יהיה למזער אותם נזקים עתידיים. לבקשה זו משנה תוקף לאור העובדה שהמשיב אינו מוכן להתחייב שבמקרה שהמהנדס הצבאי אשר יפקח על ההריסה, אם תהיה, טועה ונזקים כן ייגרמו לדירות סמוכות הוא לא יהיה מוכן לפצותם.
8. אשר-על-כן, מתבקש בית המשפט הנכבד ליתן את הצו המבוקש ולאחר שמיעת הצדדים להופכו להחלטי.

ירושלים, היום ה-21 באוקטובר, 2015

אנדרה רוזנטל | עו"ד

ב"כ העותרים